

El Papa recorda que cal honorar la gent gran

El Papa Francesc va dedicar l'audiència de dimecres 4 de març a la gent gran. Va ressaltar la riquesa que són els ancians per a la societat i recordà que "en la tradició de l'Església hi ha un bagatge de saviesa que sempre ha sostingut una cultura de proximitat a la gent gran, una disposició a l'acompanyament afectuós i solidari en aquesta part final de la vida"

05/03/2015

Estimats germans i germanes, bon dia!

La catequesi d'avui i la de dimecres que ve són dedicades a la gent gran que, en l'àmbit de la família, són els avis, els besoncles. Avui reflexionarem sobre la problemàtica condició actual de la gent gran i la propera vegada, és a dir, dimecres que ve, més en positiu, sobre la vocació continguda en aquesta edat de la vida.

Gràcies als progressos de la medicina la vida s'ha prolongat; però la societat no s'ha "prolongat" a la vida! El nombre d'ancians s'ha multiplicat, però les nostres societats no s'han organitzat prou per fer-los lloc, amb just respecte i concreta consideració per la seva fragilitat i la seva dignitat.

Mentre som joves, tenim la tendència a ignorar la vellesa, com si fos una malaltia, una malaltia que cal tenir lluny; després, quan ens fem vells, especialment si som pobres, estem malalts o estem sols, experimentem les llacunes d'una societat organitzada sobre l'eficàcia, que, en conseqüència, ignora la gent gran. I els ancians són una riquesa, no es poden ignorar.

Benet XVI, visitant una residència per a gent gran, va usar paraules clares i profètiques; va dir: "La qualitat d'una societat, diria d'una civilització, es jutja també per com hom tracta la gent gran i pel lloc que hom els reserva en la vida en comú" (12 novembre 2012). És veritat, l'atenció a la gent gran marca la diferència d'una civilització. En una societat, hi ha atenció a la persona gran? Hi ha lloc per a l'ancià? Aquesta civilització tirarà endavant perquè sap respectar la saviesa, la

saviesa dels ancians. Una civilització on no hi ha lloc per a la gent gran, en la qual són descartats perquè creen problemes... és una societat que porta amb si el virus de la mort.

A Occident, els estudiosos presenten el segle actual com el segle de l'envelliment: els fills disminueixen, els vells augmenten. Aquest desequilibri ens interpel·la; és més, és un gran repte per a la societat contemporània. No obstant això, una certa cultura del lucre insisteix en fer veure els vells com un pes, una "llast". No només no produeixen sinó que són una càrrega. En fi, quin és el resultat de pensar així? Cal descartar-los. És lleig veure la gent gran descartada, és una cosa lletja, és pecat! No gosem dir-ho obertament, però es fa! Hi ha alguna cosa vil en aquest avesar-se a la cultura del rebuig. Però nosaltres estem acostumats a descartar la gent.

Volem eliminar el nostre elevat temor a la debilitat i la vulnerabilitat; però d'aquesta manera fem créixer en la gent gran l'angoixa de ser un mal suportat i abandonat.

Ja en el meu ministeri a Buenos Aires vaig tocar amb la mà aquesta realitat i els seus problemes: «Els ancians són abandonats, i no només en la precarietat material. Són abandonats a l'egoista incapacitat d'acceptar les seves limitacions que reflecteixen les nostres, en els nombrosos esculls que avui han de superar per sobreviure en una civilització que no els deixa participar, opinar ni ser referents segons el model consumista on "només la joventut és aprofitable i pot gaudir". Aquests ancians que haurien de ser, per a la societat, la reserva sapiencial del nostre poble! Els ancians són la reserva sapiencial del nostre poble! Amb quina facilitat, quan no hi ha amor, s'adorm la consciència!» *(Només l'amor ens pot*

salvar, Ciutat del Vaticà 2013, pàg. 83). I això passa. Recordo quan visitava les cases d'avis, parlava amb cada un d'ells i moltes vegades vaig escoltar això: "Ah, com està vostè? I els seus fills? - Bé, bé - Quants en té? - Molts.- I vénen a visitar-lo? - Sí, sí, sempre. Vénen, vénen.- I quan va ser l'última vegada que van venir?" "Recordo especialment una anciana que em va dir:" Per Nadal". I erem a l'agost! Vuit mesos sense ser visitada pels fills, vuit mesos abandonada! Això es diu pecat mortal, s'entén?

Un cop, sent nen, l'àvia ens va explicar una història d'un avi ancià que quan menjava s'embrutava perquè no podia dur-se bé la cullera a la boca, amb la sopa. I el fill, és a dir, el pare de la família, va prendre la decisió de passar-ho de la taula comuna a una petita tauleta de la cuina, on no es veia, perquè mengés sol. Pocs dies després, va arribar a casa i va trobar el fill més petit que

jugava amb la fusta, el martell i claus, i feia alguna cosa. Llavors li demanà : "Però, què fas? - Faig una taula, papa.- Una taula per a què? - Per quan tu et tornis vell, així puguis menjar aquí". Els nens tenen més consciència que nosaltres!

En la tradició de l'Església hi ha un bagatge de saviesa que sempre ha sostingut una cultura de proximitat a la gent gran, una disposició a l'acompanyament afectuós i solidari en aquesta part final de la vida. Aquesta tradició està arrelada a la Sagrada Escriptura, com ho palesen, per exemple, les expressions del llibre de Siràcide: «No refusis el que contenen els ancians, que ells també ho van aprendre dels seus pares; d'ells aprendràs a tenir seny i a donar una resposta quan més calgui.»(Sir 8,9).

L'Església no pot i no vol adequar-se a una mentalitat d'intolerància, i

menys encara d'indiferència i
menyspreu a la gent gran.

Hem de despertar el sentit col·lectiu
de gratitud, d'estima, d'acollida, que
faci sentir-se l'ancià part viva de la
seva comunitat.

Els ancians són homes i dones, pares
i mares que ens han precedit en les
nostres mateixos carrers, en la
nostra mateixa casa, en la nostra
batalla quotidiana per una vida
digna. Són homes i dones dels que
hem rebut molt. L'ancià no és un
extraterrestre. L'ancià som nosaltres:
d'aquí a poc, d'aquí a molt,
inevitablement de totes maneres,
encara que no ho pensem. I si
nosaltres no aprenem a tractar bé la
gent gran, així ens tractaran a
nosaltres.

Fràgils ho som tots una mica, i vells.
Alguns, però, són particularment
febles, molts estan sols, i marcats per
la malaltia. Alguns depenen de cures

indispensables i de l'atenció dels altres. Farem per això un pas enrere? Els abandonarem al seu destí? Una societat sense proximitat, on la gratuïtat i l'afecte sense compensació -fins i tot entre estranys- van desapareixent, és una societat perversa. L'Església, fidel a la Paraula de Déu, no pot tolerar aquestes degeneracions. Una comunitat cristiana en la qual la proximitat i gratuïtat deixessin de ser considerades indispensables, perdria amb elles la seva ànima. On no hi ha honor per la gent gran, no hi ha futur per als joves.
